യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 2
(മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണമ്)/സർഗഃ 17

സപ്തദശഃ സർഗഃ 17

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഏവ-മന്തർ-വിവേകോ യഃ(സ്) സമഹാ-നിഹ രാഘവ .
യോ+ഗ്യോ+ജ്ഞാന-ഗിരഃ(ശ്)ശ്രോതും രാജേവ നയ-ഭാരതീമ് .. 1

അവ-ദാതോ∫വ-ദാതസ്യ വിചാരസ്യ മഹാശയഃ .
ജഡ-സങ്ഗോജ്ഝിതോ യോഗ്യഃ(ശ്) ശരദിന്ദോ+ര്യഥാ നഭഃ .. 2

ത്വമേതയാ ഖ+ണ്ഡിതയാ ഗുണ-ലക്ഷ്മ്യാ സമാ+ശ്രിതഃ .
മനോ-മോഹ-ഹരം വാക്യം വ+ക്ഷ്യ-മാണ-മിദം ശ്രൃണു .. 3

പുണ്യ-കല്പ+ദ്രുമോ യസ്യ ഫല-ഭാരാ-നതഃ(സ്) സ്ഥിതഃ .
മുക്തയേ ജായതേ ജന്തോസ്-തസ്യേദം ശ്രോതു-മു+ദ്യമഃ .. 4

പാവനാനാ-മുദാരാണാം പര-ബോധൈക-ദായിനാമ് .
വചസാം ഭാജനം ഭൂത്യൈ ഭ+വ്യോ ഭവതി നാധമഃ .. 5

മോക്ഷോ-പായാഭി-ധാനേയം സംഹിതാ സാര-സംമിതാ .
ത്രിംശ+ദ്ദ്വേ ച സഹ+സ്രാണി+ജ്ഞാതാ നിർവാണ-ദായിനീ .. 6

ദീപേ യഥാ വിനി+ദ്രസ്യ+ജ്വലിതേ സംപ്ര-വർതതേ .
ആലോ-കോ∫നി+ച്ഛതോ∫+പ്യേവം(ൻ)നിർവാണ-മനയാ ഭവേത് .. 7

സ്വയം(ഞ്).ജ്ഞാതാ+ശ്രുതാ വാപി+ഭ്രാന്തി-ശാന്ത്യൈക-സൗഖ്യദാ .
ആ+പ്രേ+ക്ഷ്യ വർണിതാ സ+ദ്യോ യഥാ+സ്വർഗ-തരങ്ഗിണീ .. 8

യഥാ രജ്ജ്വാ-മഹി+ഭ്രാന്തിർ-വിനശ്യ+ത്യവ-ലോകനാത് .
തഥൈതത്-പ്രേക്ഷണാ-ച്ഛാന്തി-മേതി സംസാര-ദുഃഖിതാ .. 9

യുക്തി-യുക്താർഥ-വാ+ക്യാനി ക+ല്പിതാനി പൃഥക്-പൃഥക് .
ദൃഷ്ടാന്ത-സാര-സൂ+ക്താനി ചാ+സ്യാം പ്രകര-ണാനി ഷട് .. 10

വൈരാ-ഗ്യാ+ഖ്യം പ്രകരണം പ്രഥമം പരി-കീർതിതം.
വിരാഗോ വർധതേ യേന സേകേ-നേവ മരൗ തരുഃ .. 11
[അനുബന്ധേന സഹിതം ദിഷ്ടതത്ത്വനിരൂപണമ് .]

സാർധം സഹസ്രം(ങ്)ഗ്ര+ന്ഥസ്യ യസ്മിൻ-ഹൃദി വിചാരിതേ .
പ്രകാശാ+ച്ഛുദ്ധതോ-ദേതി മണാ-വിവ സുമാർ-ജിതേ .. 12

മുമു+ക്ഷു+വ്യവ-ഹാരാഖ്യം(ൻ)തതഃ(ഫ്) പ്രകരണം(ങ്)കൃതമ് .
സഹ+സ്ര-മാത്രം(ങ്)ഗ്ര+ന്ഥ+സ്യ യു+ക്തി+ഗ്ര+ന്ഥേന സുന്ദരം .. 13

സ്വഭാവോ ഹി മുമു+ക്ഷൂണാം നരാണാം യത്ര വർണ്യതേ .
അഥോഥ്.പത്തി+പ്രകരണം(ൻ)ദൃഷ്ടാ+ന്താ+ഖ്യായികാ-മയം .. 14

സപ്ത+ഗ്രന്ഥ-സഹ+സ്രാണി വി+ജ്ഞാന+പ്രതി-പാദകം .
ജാഗതീ+ദ്രഷ്ടൃ-ദൃശ്യ+ശ്രീ-രഹം(ൻ)ത്വമിതി-രൂപിണീ .. 15

അനുഥ്.പ+ന്നൈ-വോ+ത്ഥി-തേവ യ+ത്രേതി പരി-വർ+ണ്യതേ .
യസ്മിൻ-ശ്രുതേ ജഗ-ദിദം ശ്രോതാന്തർ-ബു+ധ്യത്യേ-ഖിലമ് .. 16

സാസ്മ+ദ്യുഷ്മഥ്-വിവിസ്താരം സലോകാ-കാശ-പർവതം.
പി+ണ്ഡ+ഗ്രഹ-വിനിർ-മുക്തം നിർ-ഭിത്തിക-മപർ-വതം .. 17

പൃ+ഥ്വ്യാദി-ഭൂത-രഹിതം സംക+ല്പ ഇവ പ+ത്തനം .
സ്വപ്നോപ-ലംഭ-ഭാവാഭം മനോ-രാ+ജ്യ-വദാ-തതം .. 18

ഗ+ന്ധർവ-നഗര+പ്രഖ്യ-മർഥ-ശൂ+ന്യോപ-ലംഭനാത് .
ദ്വി-ച+ന്ദ്ര-വി+ഭ്രമാ-ഭാസം. മൃഗ-തൃഷ്ണാംബു-വർതനം.. 19

നൗയാന-ലോല-ശൈലാഭം സത്യ-ലാഭ-വിവർജിതം .
ചിത്ത+ഭ്രമ-പിശാ-ചാഭം(ൻ)നിർബീജ-മപി ഭാസുരം .. 20

കഥാർഥ+പ്രതിഭാ-സാഭം(വ്)വ്യോമ-മുക്താ-വലീ-നിഭം .
കടക+ത്വം(യ്)യഥാ ഹേമ്നി തരങ്ഗ+ത്വം(യ്) യഥാംഭസി .. 21

യഥാ നഭസി നീല+ത്വ-മസ-ദേവോ+ത്ഥിതം സദാ .
അഭി+ത്തിരങ്ഗ-രഹിത-മുപ-ലബ്ധി-മനോഹരം .. 22

സ്വപ്നേ വാ+വ്യോമ്നി വാ ചി+ത്രമ-കർതൃ ചിര-ഭാസുരം.
അവ+ഹി-രേവ വ+ഹിത്വം(ൻ)ധ+ത്തേ ചിത്രാ-നലോ യഥാ .. 23

ദധാ-ത്യേവം(ഞ്)ജഗ+ച്ഛബ്ദ-രൂപാർഥ-മസ-ദാത്മകം .
തരങ്-ഗോത്പല-മാലാഭം(ൻ)ദൃഷ്ട-നൃത്യ-മിവോ+ത്ഥിതം.. 24

ച+ക്ര-ചീഥ്.കാര-പൂർണ+സ്യ ജല-രാശി-മിവോ+ദ്യതം .
ശീർണ-പ+ത്രം ഭ്രഷ്ട-നഷ്ടം(ങ്) ഗ്രീഷ്മേ വന-മിവാ-രസം.. 25

മരണ+വ്യഗ്ര-ചി+ത്താഭം ശിലാ-ഗൃഹ-ഗുഹാസ്പദം.
അ+ന്ധ-കാര-ഗുഹൈകൈക-നൃ+ത്ത-മു+ന്മ+ത്ത-ചേഷ്ടിതമ് .. 26

പ്രശാ+ന്താ+ജ്ഞാന-നീഹാരം(വ്)വി+ജ്ഞാന-ശരദംബരം .
സമുഥ്-കീർണ-മിവ+സ്തംഭേ ചിത്രം ഭി+ത്താ-വിവോ-ദിതം .. 27

പ+ങ്കാദി-വാഭി-രചിതം സചേതന-മചേ-തനം .
തതഃ(സ്)സ്ഥിതി+പ്രകരണം(ഞ്)ചതുർഥം പരി-ക+ല്പിതം .. 28

ത്രീണി+ഗ്രന്ഥ-സഹ+സ്രാണി+വ്യാഖ്യാനാ+ഖ്യായികാ-മയം .
ഇത്ഥം(ഞ്)ജഗ-ദഹം-ഭാവ-രൂപ+സ്ഥിതി-മുപാ-ഗതം .. 29

ദ്രഷ്ടൃ-ദൃ+ശ്യ+ക്രമം പ്രൗഢ-മി+ത്യ+ത്ര പരി-കീർതിതം .
ദശ-ദിങ്-മണ്ഡലാ-ഭോഗ-ഭാസു-രോ ഽയം(ഞ്) ജഗദ്-ഭ്രമഃ .. 30

ഇത്ഥ-മ+ഭ്യാ-ഗതോ വൃ+ദ്ധി-മിതി ത+ത്രോ+ച്യതേ ചിരം.
ഉപശാ+ന്തി+പ്രകരണം(ൻ)തതഃ(ഫ്) പഞ്ച-സഹ+സ്ര-കം .. 31

പ+ഞ്ചമം പാവനം പ്രോക്തം(യ്)യു+ക്തി-സംതതി-സു+ന്ദരം .
ഇദം(ഞ്) ജഗ-ദഹം(ൻ)ത്വ+ഞ്ച-സ ഇതി+ഭ്രാന്തി-രു+ത്ഥിതാ .. 32

ഇ+ത്ഥം സംശാ+മ്യതീ+ത്യസ്മിൻ-ക+ഥ്യതേ+ശ്ലോക-സം(ങ്)ഗ്രഹൈഃ .
ഉപശാ+ന്തി+പ്രകരണേ+ശ്രുതേ ശാ+മ്യതി സംസൃതിഃ .. 33

പ്ര+ഭ്രഷ്ട-ചിത്ര-സേനേവ കി+ഞ്ച+ല്ല+ഭ്യോപ-ലംഭനാ .
ശതാംശ-ശി+ഷ്ടാ ഭവതി സംശാ+ന്ത+ഭ്രാന്ത-രൂപിണീ .. 34

അ+ന്യ-സംക+ല്പ-ചി+ത്ത+സ്ഥാ നഗര+ശ്രീ-രിവാ-സതീ .
അലഭ്യ-വസ്തു-പാർശ്വ+സ്ഥ+സ്വപ്ന-യു+ദ്ധ-ചിരാ-രവാ .. 35

ശാ+ന്ത-സംകല്പ-മ+ത്താ+ഭ്ര-ഭീഷണാ-ശനി-ശബ്ദവത് .
വിസ്മൃത+സ്വപ്ന-സംകല്പ-നിർമാണ-നഗരോ-പമാ .. 36

ഭവി+ഷ്യ+ന്നഗരോ+ദ്യാന+പ്രസൂ-വ+ന്ധ്യാ-മലാങ്-ഗികാ .
ത+സ്യാ ജി+ഹ്വോ+ച്യ-മാനോ+ഗ്ര-കഥാർ-ഥാനു-ഭവോ-പമാ .. 37

അനു+ല്ലിഖിത-ചി+ത്ര+സ്യ ചി+ത്ര+വ്യാപ്തേവ ഭിത്തി-ഭൂഃ .
പരി-വിസ്മ+ര്യ-മാണാർഥ-ക+ല്പനാ-നഗരീ-നിഭാ .. 38

സർ-വർതു-മദ-നുഥ്.പ+ന്ന-വന+സ്പന്ദാ+സ്ഫുടാ-കൃതിഃ .
ഭാവി-പുഷ്പ-വനാ-കാര-വസ+ന്തര-സര+ഞ്ജനാ .. 39

അ+ന്തർലീന-തരങ്ഗൗഘ-സൗ+മ്യ-വാരി-സരിഥ്.സമാ .
നിർവാ-ണാ+ഖ്യം പ്രകരണം(ൻ)തതഃ(ഷ്)ഷഷ്ഠ-മുദാ-ഹൃതമ് .. 40

ശിഷ്ടോ+ഗ്ര+ന്ഥഃ(ഫ്)പരീ-മാണം(ൻ)തസ്യ+ജ്ഞാന-മഹാർഥദഃ .
ബു+ദ്ധേ-തസ്മിൻ-ഭവേ+ച്ഛേയോ നിർവാണം ശാന്ത-ക+ല്പനം .. 41

അചേ+ത്യചിഥ്-പ്രകാശാ+ത്മാ വി+ജ്ഞാ-നാത്മാ നിരാ-മയഃ .
പരമാ-കാശ-കോശാ+ച്ഛഃ(ശ്)ശാന്ത-സർവ-ഭവ+ഭ്രമഃ .. 42

നിർവാ-പിത-ജഗ+ദ്യാ+ത്രഃ(ഖ്) കൃത-കർത+വ്യ-സു+സ്ഥിതഃ .
സമസ്ത-ജനതാ-രംഭ-വ+ജ്ര+സ്തംഭോ നഭോ-നിഭഃ .. 43

വിനി-ഗീർണ-യഥാ-സംഖ്യ-ജഗ+ജ്ജാലാതി-തൃപ്തിമാൻ .
ആകാശീ-ഭൂത-നിഃ(ശ്)ശേഷ-രൂപാ-ലോക-മനസ്-കൃതിഃ .. 44

കാര്യ-കാരണ-കർതൃ+ത്വ-ഹേയാ-ദേയ-ദൃശോ+ജ്ഝിതഃ .
സദേഹ ഇവ നിർദേഹഃ(സ്)സസം-സാരോ്ഽ+പ്യസം-സൃതിഃ .. 45

ചി+ന്മയോ ഘന-പാഷാണ-ജഠരാ-പീവരോ-പമഃ .
ചിദാ-ദിത്യ+സ്തപ+ല്ലോകാ-ന+ന്ധ-കാരോ-പരോ-പമം .. 46

പര+പ്രകാശ-രൂപോ്ഽപി പര-മാ+ന്ധ്യ-മിവാഗതഃ .
രു+ദ്ധ-സംസൃതി-ദുർലീലഃ(ഫ്)പ്ര+ക്ഷീ-ണാശാ-വിഷൂ-ചികഃ .. 47

നഷ്ടാ-ഹംകാര-വേതാലോ ദേഹ-വാന-കലേ-വരഃ .
കസ്മിം+ശ്ചി+ദ്രോമ-കോ+ട്യ+ഗ്രേ ത+സ്യേയ-മവ-തിഷ്ഠതേ .

ജഗ+ല്ലക്ഷ്മീർ-മഹാ-മേരോഃ(ഫ്)പുഷ്പേ+ക്വചി-ദിവാ-ലിനീ .. 48

പരമാണൗ പരമാണൗ ചിദാ-കാശഃ(സ്)സ്വ-കോടരേ .
ജഗ+ല്ലക്ഷ്മീ-സഹ+സ്രാണി ധത്തേ കൃ+ത്വാഥ പ+ശ്യതി .. 49

വിത-തതാ ഹൃദയ+സ്യ മഹാ-മതേർ-
ഹരി-ഹരാ+ഞ്ജ-ജല+ക്ഷ-ശതൈ-രപി .
തുലന-മേതി ന മുക്തി-മതോ യതഃ(ഫ്)-
പ്രവിത-താസ്തി നിരു+ത്തമ-വസ്തുനഃ .. 50

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണേ+ഗ്രന്ഥ-സംഖ്യാദി-വർണനം(ൻ)നാമ
സപ്തദശഃ(സ്)സർഗഃ .. 17 ..
ഓം
****

സഞ്ചരണാവലിഃ
നൈവ പ്രവിഷ്ടഃ
സമ്ഭാഷണമ്
അംശദാതാ
സദസ്യതാ പ്രാപ്യതാമ്
പ്രവിശ്യതാമ്
പൃഷ്ഠമ്ചർചാ
പഠ്യതാമ്സമ്പാദ്യതാമ്ഇതിഹാസഃ ദൃശ്യതാമ്ശോധഃ
വികിസ്രോതഃ അന്വിഷ്യതാമ്
മുഖ്യപൃഷ്ഠമ്
സമുദായദ്വാരമ്
വർതമാനകാര്യവിശേഷാഃ
സദ്യപരിവർതനാനി
യാദൃച്ഛികപുടമ്
സാഹായ്യമ്
ദാനമ്
ഉപകരണാനി
അത്ര കോ്നുബന്ധഃ?
പൃഷ്ഠസമ്ബദ്ധാനി പരിവർതനാനി
സഞ്ചികാ ഉപാരോപ്യതാമ്
വിശേഷപൃഷ്ഠാനി
സ്ഥായിപരിസന്ധിഃ
പൃഷ്ഠസൂചനാഃ
ലഘുസാർവസങ്കേതഃ
അസ്യ പൃഷ്ഠസ്യ ഉല്ലേഖഃ ക്രിയതാമ്
മുദ്രണമ്/നിര്യാതഃ
മമ സങ്ഗ്രഹഃ
മുദ്രണയോഗ്യം സംസ്കരണമ്
Download EPUB
Download MOBI
Download PDF
Other formats
അന്യാഭിഃ ഭാഷാഭിഃ
ഭാഷാപരിസന്ധിഃ യോജ്യതാമ്
25 ജുലൈ 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 05:56 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്
പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക
അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ

സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .
ഗോപനീയതാനീതിഃവികിസ്രോതഃ വിഷയകംപ്രത്യാഖ്യാനമ്Code of Conductജങ്ഗമദൂരവാണീ-ദൃശ്യമ്വിധികാരാഃസാംഖ്യികീകുകീ കാവർണനWikimedia FoundationPowered by MediaWiki